

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

2 Αυγούστου 2016

Αριθμ. Πρωτ.: 141726/28832/2016

Πληροφορίες: κα Αικατερίνη Φλιάτουρα
(τηλ.:2131306784)

Προς:

Κύριο Ε. Λιβιτσάνο
Κενάν Μεσσαρέ 15
452 21 Ιωάννινα

Σχετικά

1. Το υπ' αρ. 141726/26447/2011/30.7.2011 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη
2. Το υπ' αρ. 141726/10132/2012/16.3.2012 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη
3. Το υπ' αρ. 141726/120602/2013 & 149511/12601/2013/29.3.2013 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη
4. Το υπ' αρ. 9009/20/575-B'/2.9.13 έγγραφο της Τροχαίας Ιωαννίνων
5. Το υπ' αρ. 29855/1779/22.5.2013 έγγραφο του Δήμου Ιωαννιτών
6. Το υπ' αρ. 98926/5727/12.11.2013 έγγραφο του Δήμου Ιωαννιτών
7. Το υπ' αρ. 173006/9596/2014 & 149511/11/ & 141726/11/19.2.2014 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη
8. Η υπ' αρ. Οικ. ΤΕΠ/1358/15.12.2014 Έκθεση Ελέγχου του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος Βορείου Ελλάδας
9. Η υπ' αρ. Οικ. 1494/9.2.2015 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος Βορείου Ελλάδας
10. Η υπ' αρ. Οικ. 1495/9.2.2015 Διαβίβαση της Πράξης Βεβαίωσης παράβασης του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος Βορείου Ελλάδας στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ιωαννίνων
11. Το Α.Π. 12/29.1.2016 έγγραφο του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ (Α.Π. 985/1.2.2016 της Ε.Β.Ε. του ΣΕΠΔΕΜ)
12. Το Α.Π. 982/9.2.2016 έγγραφο του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ
13. Το με αρ. πρωτ. 32718/1983/22.6.2016 έγγραφο του Δήμου Ιωαννιτών
14. Το υπ' αρ. 27469/23.6.16 έγγραφο της Δ/σης Κλιματικής Αλλαγής & Ποιότητας Ατμόσφαιρας (ΚΑΠΑ) του Υ.Π.ΕΝ.
15. Το υπ' αρ. 110545/29.7.16 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Εσωτερικής Λειτουργίας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτ. Μακεδονίας

Θέμα: Παραβάσεις σε έργα οδοποιίας στην πόλη Ιωαννίνων

Αγαπητέ κύριε Λιβιτσάνο,

Όπως ήδη γνωρίζετε, ο Συνήγορος του Πολίτη διερευνά από το 2011 τις με κωδικό φακέλου 141726/11, 149511/11 και 173006/14 υποθέσεις σας σχετικά με τη νομιμότητα αδειοδότησης-κατασκευής έργων οδοποιίας στο Δήμο Ιωαννιτών και συγκεκριμένα των οδών Κενάν Μεσαρέ, Βογιάννου και Γεννηματά.

Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων της έως σήμερα διεξαχθείσας έρευνας, σας ενημερώνουμε για τα κάτωθι ως προς τα κύρια ζητήματα που ανέκυψαν:

ι. Ως προς την αδειοδότηση

Η Αρχή έχει επισημάνει με τα υπ' αρ. 1, 2, 3 και 7 σχετικά έγγραφα της ότι το εν λόγω έργο διαμόρφωσης του οδικού δικτύου στερείται νομιμότητας καθώς έχει κατακερματιστεί σε μικρότερα και υλοποιείται δίχως αδειοδότηση και μέτρα προστασίας, στο σύνολό του.

Το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, σε συνέχεια της διαμεσολάβησης της Αρχής, διενήργησε έλεγχο τον Ιούλιο του 2014 σχετικά με την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας κατά την κατασκευή και λειτουργία στις οδούς Κενάν Μεσαρέ και Βογιάννου. Από τη σχετική Έκθεση διαπιστώσεων επαληθεύτηκαν οι επισημάνσεις του Συνηγόρου.

Συγκεκριμένα, οι απόψεις της Αρχής και των Επιθεωρητών ως προς τις κύριες παραβάσεις ταυτίζονταν στα εξής:

- Η κατασκευή της Κενάν Μεσαρέ πραγματοποιήθηκε δίχως Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) διότι η Διοίκηση απήλλαξε το έργο από τη σχετική διαδικασία καθώς θεώρησε εσφαλμένα ότι δεν απαιτείται. Απαλλαγή από ΑΕΠΟ εφαρμόστηκε αρχικώς και για τα έργα επέκτασης της οδού Βογιάννου. Το 2012 η διοίκηση προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, που είχε πλέον τροποποιηθεί, προέβη σε έκδοση πράξης που ονόμασε «Ανανέωση ΑΕΠΟ», δίχως ωστόσο να υπάρχει τέτοια απόφαση. Αντιθέτως, όφειλε σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις να ζητήσει εκπόνηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για το σύνολο του έργου το οποίο ήταν υφιστάμενο αλλά στερείτο περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
- Υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις στην κατασκευή της Κενάν Μεσαρέ από τον αρχικό εγκεκριμένο σχεδιασμό της, ενώ οι τροποποιήσεις που έγιναν στο έργο δεν συμπεριελήφθησαν καν στο έγγραφο περί απαλλαγής από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε η κατασκευή μίας οδού με τρεις αντί δύο λωρίδων κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση, χωρίς παράπλευρες βοηθητικές οδούς, η μη κατασκευή πεζοδρόμων καθώς των εγκεκριμένων χώρων πρασίνου σε νησίδες και πεζοδρόμια κατά μήκος του δρόμου. Αυτά έχουν ως αποτέλεσμα οι λειτουργίες του συγκεκριμένου τμήματος της πόλης των Ιωαννίνων (κατοικία, εμπόριο, αναψυχή, εκπαίδευση και συγκοινωνία) να επηρεαστούν δυσμενώς από της λειτουργία της οδού Κενάν Μεσαρέ. Επιπλέον, υποβαθμίστηκε η ποιότητα ζωής των πολιτών στην περιοχή καθώς στερούνται ελεύθερου, δημόσιου χώρου κίνησης.
- Οι διαφοροποιήσεις αυτές οδήγησαν στην έκδοση τον Φεβρουάριο του 2015 της Πράξης Βεβαίωσης Παράβασης (υπ' αρ. 9 σχετικό) από το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, το οποίο δεν απεδέχθη τα επιχειρήματα και τις αιτιάσεις του Δήμου ως προς τα εν λόγω ζητήματα.

Ο Συνήγορος πρότεινε από το Μάρτιο του 2013 (υπ' αρ. 3 σχετικό) την εκπόνηση ενιαίας ΜΠΕ για την αξιολόγηση των αθροιστικών αποτελεσμάτων από την κατασκευή όλων των προβλεπόμενων έργων οδοποιίας, ώστε να καθοριστούν όροι για την προστασία του περιβάλλοντος και των πολιτών. Ο Δήμος Ιωαννιτών με τα υπ' αρ. 5 και 6 σχετικά δεσμεύτηκε από το Μάιο του 2013 για την εκπόνηση συνολικής ΜΠΕ για τα υφιστάμενα και τα σχεδιαζόμενα έργα, δίχως ωστόσο, αυτό να πραγματοποιηθεί.

Τα ανωτέρω είχαν επισημανθεί και στο από 12.3.2015 Δελτίο Τύπου που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Ανεξάρτητης Αρχής.

Ωστόσο, το Σ.Ε.Π.Δ.Ε. με το υπ' αρ. 12 σχετικό έγγραφό του προέβη σε ανάκληση της προαναφερθείσας Πράξης Βεβαίωσης Παράβασης (Π.Β.Π.) λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένη διοικητική αλληλογραφία¹ και σε εκτέλεση του υπ' αρ. 11 σχετικού, με το οποίο έκρινε ότι η εκδοθείσα Π.Β.Π. στερείτο νόμιμου ερείσματος.

Κατόπιν της εξέλιξης αυτής, η διοικητική διαδικασία όσον αφορά τη νομιμότητα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του εν θέματι έργου έχει εξαντληθεί.

ii. Ως προς την επικινδυνότητα

Ως προς το ζήτημα της επικινδυνότητας που επανειλημμένα επεσήμανε η Αρχή στα έγγρατά της, η Τροχαία Ιωαννίνων με το υπ' αρ. 4 σχετικό αναφέρθηκε στον κίνδυνο πρόκλησης τροχαίων ατυχημάτων και συνέστησε στο Δήμο τη λήψη μέτρων, σε εφαρμογή της μελέτης κατασκευής της οδού Κενάν Μεσσαρέ. Το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε τον Απρίλιο του 2014 την αποκλειστική χρήση τμήματος της συγκεκριμένης οδού ως χώρου στάθμευσης.

Ο Συνήγορος αναγνώρισε την απόφαση αυτή του Δήμου ως ένα μέτρο για την ασφάλεια των πολιτών, ωστόσο επεσήμανε την καθυστέρηση στη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της επικινδυνότητας των έργων οδοποιίας. Το θέμα αυτό τονίστηκε στην από 24.6.2014 Σύνοψη Διαμεσολάβησης που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Αρχής.

iii. Ως προς την ηχορύπανση

Η Αρχή απέστειλε, ως γνωρίζετε το υπ' αρ. 141726/18686/2016/18.5.16 έγγραφό της στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υ.Π.ΕΝ. και στο Δήμο Ιωαννιτών, ζητώντας ενημέρωση σχετικά με τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης του περιβαλλοντικού θορύβου στο Πολεοδομικό συγκρότημα Ιωαννίνων σε εφαρμογή του Στρατηγικού Χάρτη που εκπονήθηκε για την εν λόγω περιοχή.

Σε συνέχεια αυτού, έλαβε τα υπ' αρ. 13 και 14 απαντητικά έγγραφα, αντίγραφα των οποίων σας κοινοποιούνται με την παρούσα. Σύμφωνα με τη σχετική ενημέρωση, οι Στρατηγικοί Χάρτες Θορύβου και τα Σχέδια Δράσης δεν έχουν ακόμα εγκριθεί όπως απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία. Επισημαίνεται ωστόσο, ότι η έλλειψη της έγκρισής τους δε συνεπάγεται ότι δεν μπορεί να ληφθούν μέτρα παρακολούθησης και μείωσης θορύβου σε κάποια περιοχή, ειδικά όταν αυτά προβλέπονται στην έγκριση περιβαλλοντικών όρων του εκάστοτε έργου. Ειδικά για την περιοχή

¹ Το Α.Π. 9111/272/6.3.15 έγγραφο της Δ/σης Περι/ντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ηπείρου, το από 23.7.15 Υπόμνημα του Δήμου Ιωαννιτών, το Α.Π. 5795/6.8.15 έγγραφο του Γραφείου Υπουργού Π.Α.Π.ΕΝ. και το από 24.12.15 αίτημα επανεξέτασης της σχετικής Εισήγησης από το Γραφείου Υπουργού Π.ΕΝ.

ενδιαφέροντος, η εν λόγω Υπηρεσία του Υπουργείου καταλήγει ότι κατά τη γνώμη της θα πρέπει για το σύνολο των οδικών έργων να εκπονηθεί από τον κύριο του έργου ειδική ακουστική μελέτη, με βάση τα όρια και τις προδιαγραφές που προβλέπονται στην ΚΥΑ οικ. 211773/2012.

Ενόψει όλων των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που έχει παρέλθει από την υποβολή των αναφορών σας (5 έτη) ο Συνήγορος του Πολίτη σας ενημερώνει ότι έχει εξαντλήσει τα περιθώρια διαμεσολάβησής του για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Στις Υπηρεσίες που κοινοποιείται η παρούσα επισημαίνεται για μία ακόμα φορά ότι η Αρχή εμμένει στην κατ' επανάληψη διατυπωθείσα άποψή της πως η εκπόνηση μίας ενιαίας ΜΠΕ με την αξιολόγηση των αθροιστικών αποτελεσμάτων από την κατασκευή όλων των προβλεπόμενων έργων οδοποιίας θα συνέβαλε θετικά στην εξέλιξη της υπόθεσης με καθορισμό όρων για την προστασία του περιβάλλοντος και των πολιτών. Η πρακτική της Διοίκησης περί Απαλλαγής από ΑΕΠΟ σε τέτοιας φύσης έργα θα πρέπει να αποφεύγεται, καθώς όπως αποδεικνύεται στο βάθος διερεύνησης της συγκεκριμένης υπόθεσης, προκαλεί προβλήματα με διαμαρτυρίες πολιτών και εγείρει ζητήματα νομιμότητας. Με την ως άνω άποψη της Αρχής φαίνεται να συμφωνεί η Γενική Δ/νση Εσωτερικής Λειτουργίας της Α.Δ. Ηπείρου-Δυτ. Μακεδονίας που όπως προκύπτει από το υπ' αρ. 15 σχετικό εξέφρασε την άποψη ότι «Τα προβλήματα αυτά εκτιμούμε ότι μπορούν να θεραπευτούν με την κατάρτιση νέας μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να κινηθεί πλέον ο Δήμος Ιωαννιτών ως αρμόδιος φορέας εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ».

Κατόπιν τούτων, όπως άλλωστε σας διευκρινίσαμε κατά την από 27.7.2016 συνάντησή μας, παρουσία και των χειριστών στα γραφεία της Αρχής, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Συνήγορος του Πολίτη δεν δύναται να απευθύνει δεσμευτικές προσταγές στη Διοίκηση, σας ενημερώνουμε ότι με την παρούσα ολοκληρώνεται ο διαμεσολαβητικός ρόλος για την υπόθεσή σας και ο σχετικός φάκελος θα τεθεί στο αρχείο.

Σας ευχαριστούμε που απευθυνθήκατε στην Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη».

Ακριβές Αντίγραφο

Handwritten signature

Τριάντη Βασιλική

20/7/18

Με εκτίμηση

Ιωάννης Π. Σαγιάς
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοιν:

Δήμαρχο Ιωαννιτών
Πλατεία Δημοκρατίας 5
Ιωάννινα, 45221

Υ.Π.ΕΝ. - Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.
Κηφισίας 1-3
115 23 Αθήνα